

סילבוס – מקצוע היסטוריה
שנה"ל תשע"ט
שכבה י"א – כיתות לה"ב
שאלון 22283 (30% - הערכה בית ספרית)

מבנה בחינת הבגרות בהיסטוריה

המקצוע מתפרש על פני תקופה בת כ-2500 שנה – החל מכיבוש ארץ ישראל על ידי היוונים ועד שנות ה-80 של המאה ה-20 – המהפך ועליית שלטון הליכוד. עם זאת, בצירי הזמן ובפרקי המבוא, אנו מלמדים תקופות חופפות שמעניקות רקע לנושאים הראשיים.

מקצוע היסטוריה אם כן, מחולק לחמש תקופות עיקריות/ חמישה נושאים עיקריים.

4 נושאי ההיבחנות בבחינת 70%:

	הנושא	פירוט כללי
1.	לאומיות וציונות – הלאומיות בישראל ובעמים	תקופת פרוץ תופעת הלאומיות בישראל ובעמים. הלימודים מתחלקים לשניים: א. הלאומיות באירופה: מרכיביה, גורמיה, תנועות לאומיות אירופיות לדוגמה והצלחתה (גרמניה, יוון, איטליה – נתון לשיקול דעת המורה). ב. הלאומיות היהודית – הציונית: גורמיה; פעילותו של הרצל; העליות לארץ ישראל והמסגרות שהוקמו בה; פעילותו של אליעזר בן יהודה להחייאת השפה העברית. מסגרת זמן: המאה ה-17 – המאה ה-20 (לא כולל רקע).
2.	בין שתי מלחמות העולם והיישוב היהודי בתקופת מלח"ע השנייה	בין מלחמות העולם בארץ ובעולם. בתקופה זו התלמידים ילמדו על סיומה של המלחמה הגדולה, על חוזה ורסאי ועל חלוקת המדינות מחדש באירופה ובעולם. התלמידים ילמדו על תחילת המנדט הבריטי ועל בניין הבית הלאומי בארץ י מסגרת זמן: המאה ה-17 – המאה ה-20 (לא כולל רקע).
3.	המאבק להקמת מדינת ישראל ומלחמת העצמאות	בתקופה זו, התלמידים ילמדו על המנדט הבריטי והקמת המחתרות, על המרד הערבי הגדול ועל התקופה של אחרי השואה ותחילת המאבק בבריטים באמצעות המחתרות ("הגנה", "אצ"ל ולח"י). התקופה מתפרשת מתחילת המנדט הבריטי ועד להקמת מדינת ישראל, מלחמת העצמאות על שלביה השונים ועד לסיום המלחמה, הסכמי הפסקת האש ובעיית הפליטים הפלסטינים. מסגרת זמן: 1921 – 1949 (כולל רקע).
4.	סוגיות בתולדות מדינת ישראל	נושא זה מוקדש למספר נושאים בין השנים 1950 – 1990: <ul style="list-style-type: none"> • תהליך הדה קולוניזציה ועצמאות מדינות האסלאם • הקהילות היהודיות בארצות האסלאם והיחס אליהן עם הקמת מדינת ישראל ומלחמת העצמאות. • העליות למדינת ישראל בין השנים 1948 – 1960 וקשיי העולים.

<ul style="list-style-type: none"> • מדיניות כור ההיתוך בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל והמעבר למדיניות הרב תרבותיות. • אחת ממלחמות ישראל (ששת הימים או יום הכיפורים) – נתון לשיקול דעת המורה המלמד. 		
מסגרת זמן: 1920 – 1990 (כולל רקע).		

שימו לב:

נושאים 1 – 4 נלמדים לקראת בחינת הבגרות החיצונית בהיסטוריה (שסמלה 22281) ומשקלה 70% מהציון הסופי.

נושא ההיבחנות בהערכה הבית ספרית (30%):

5.	עליית הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה.	<p>נושא זה נלמד בכמה היבטים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • עליית הנאצים לשלטון (1920 – 1933) והגורמים לכך. • האידיאולוגיה הנאצית על שלל עקרונותיה. • הפיכת גרמניה לנאצית בשנות ה-30. • היחס של גרמניה ליהודים בה בשנות ה-30. • פרוץ מלחמת העולם השנייה • הקמת הגטאות והחיים בהם – קשיים והתמודדות • הרחבת המלחמה • "הפתרון הסופי" – שלבים – בורות הירי, מחנות ההשמדה, צעדות המוות. • המרד בגטאות
-----------	--	---

שימו לב:

נושא 5 נלמד במחצית השנייה של כיתה י"א – לאחר בחינת בגרות החורף של תלמידי השכבה. נושא זה מוערך באמצעות עבודות/ סיור. נושא זה הוא 30% מהציון הסופי בבגרות.

נושאי ההוראה בשנה"ל תשע"ט – שכבה י"א – כיתות לה"ב

הנושאים בהערכה החלופית

במסגרת נושא זה יילמדו התלמידים את הנושאים הבאים:

- הגורמים שהביאו לעליית הנאצים לשלטון
- האידיאולוגיה הנאצית.
- התבססות המשטר הנאצי בגרמניה.
- הקמת הגטאות והחיים בהם – קשיים והתמודדות
- הרחבת המלחמה
- הקשר בין ההרג ההמוני של יהודי ברה"מ לפלישה אליה.
- יחס האוכלוסייה בארצות הכיבוש אל היהודים.
- "הפתרון הסופי" – שלבים – בורות הירי, מחנות ההשמדה, צעדות המוות.
- המרד בגטאות.

חובות לימודיות

כללי – תלמידי שתי השכבות מחויבים לבצע את כל העבודות, הבחנים והמבחנים, כמו כן לשמור על התנהלות והתנהגות תקינה על מנת לקבל את הציון הגבוה ביותר.

ציוד – בלימודי ההיסטוריה אין משתמשים בספר לימוד חיצוני אלא בחוברת שהצוות הפיק. על התלמיד להביא את הספר לשיעורי המקצוע. כמו כן עליו להביא כל חומר מצולם שחולק לו. אי הבאת הציוד ייחשב כפגיעה בהתנהגות – והתנהלות עקבית כזו תביא לפגיעה בציון ההגשה הסופי.

התלמיד צריך להביא מחברת לשיעורים – כזו שתתאים לו. מומלץ לא להשתמש בעפרון אלא רק בעט (עדיף כחול או שחור), שכן אין לכתוב בעפרון במבחני המקצוע. ניתן להשתמש במדגשים ובציוד אחר **התנהלות והתנהגות** – על התלמיד להגיע כאמור על ציודו לבית הספר (חוברת, מחברת וכלי כתיבה), עליו לכבד את המורה ואת התלמידים בכיתה ולהימנע משימוש בטלפון. יש להגיע בחולצת בית ספר ובלבוש מכבד. התנהגות פסולה ולא מכבדת תביא לפגיעה בהערכת המורה ולבסוף גם בציון ההגשה.

חובות לימודיות בשנה"ל תשע"ט – שכבה י"א – כיתות לה"ב

מחצית א'
<ul style="list-style-type: none">
• 3 עבודות על נושא השואה – 90%
• הערכת מורה (תלמידאות) – 10%

פרטים על העבודות יינתנו בכיתה

מבנה הציונים במקצוע ההיסטוריה

מבנה הציונים הכללי במהלך כל שנות לימודי המקצוע

החל משנה"ל תשע"ו נכנסה ללימודי היסטוריה (כמו גם לשאר המקצועות) הרפורמה, על פיה, יחולק מקצוע ההיסטוריה בעצם **לשני ציונים עיקריים**:

א. **ציון 70% (שאלון 22281)** – ציון זה מורכב בעצם מארבעת הנושאים שאליהם נבחנים בבחינת הברגות החיצונית. **ציון 70% מחולק לשניים:**

א. **21%** – שמהווים את כל מה שהתלמיד עשה, למד, השיג ונבחן במשך שנתיים בבית הספר. בעצם, זהו ציון שבית הספר נותן לו על סמך הישגיו.

ציון זה, גם הוא מחולק לשלושה:

20% ציון סופי כיתה י'

50% ציון סופי כיתה י"א

30% ציון בחינת המתכונת (המכונה גם "מגן")

א. **49%** – בחינת בגרות חיצונית שעליה מופקד משרד החינוך והוא זה שנותן את הציון.

ב. **ציון 30% (שאלון 22283)** – זהו ציון המבוסס כולו על עבודות ופרויקטים בית ספריים על נושא מסוים (השואה), ובית הספר הוא זה שנותן את הציון הסופי.

ציון הבגרות הסופי בהיסטוריה אם כך מורכב:

מציון 70% (החולק בעצמו ל-21% אותם נותן ביה"ס על סמך הישגי התלמידים ול-49% בחינת בגרות חיצונית) ומציון 30% - הערכה בית ספרית: עבודות, פרויקטים ועוד (ציון זה מוענק ע"י בית הספר).

לתשומת לבכם:

במהלך כל שנות התיכון – במערכת המשו"ב, הציונים יוצגו כשניים נפרדים:

ציון סופי ל-70% (שאלון 22281)

ציון סופי ל-30% (שאלון 22283)

רק בתעודת הבגרות תקבלו ציון סופי המורכב משני השאלונים.

מבנה הציונים בשנה"ל תשע"ט – שכבה י"א – כיתות לה"ב

מחצית ב'
• עבודה א' – עבודת מושגים על נושא השואה – 20%
• עבודה ב' – עבודה על סרט בנושא השואה – 30%
• עבודה ג' – עבודה על חסידי אומות עולם הכוללת מצגת – 40%
• הערכת מורה – 10%

פרטים על העבודות יינתנו בכיתה

דרכי התקשרות – צוות היסטוריה

ניתן לתקשר ולהציף בעיות באמצעות מערכת המשו"ב. כמו כן ניתן לבקש את מספרי הטלפון של חברי הצוות באופן פרטני.